

X.PRINT.

Archeologia Fotografii

Karolina Puchała-Rojek - historyczka sztuki specjalizująca się w historii fotografii. Współzałożycielka, wiceprezeska i od trzech lat prezeska Fundacji Archeologia Fotografii. Autorka tekstów z dziedziny fotografii. Redaktorka książek fotograficznych takich jak m. in. *Polesie. Fotografie Zofii Chomętowskiej*, *Archivo privato*, *Zofia Chomętowska. Albumy fotografii*, *Wojciech Zamecznik. Foto-graficznie* (publikacja nominowana do „short list” konkursu na fotograficzny katalog roku przez Aperture i Paris Photo w 2016 roku). Współkuratorka (razem z Karoliną Lewandowską) wystawy Wojciecha Zamecznika w warszawskiej Zachęcie (2016) czy wystawy Majątek. Rzeźby z kolekcji rodziny von Rose oraz filmy i fotografie z archiwum Zofii Chomętowskiej (zespół kuratorski prowadzony przez Agnieszkę Tarasiuk, 2015).

oraz

Marta Przybyło-Ibadullajev - absolwentka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego i Warszawskiej Szkoły Fotografii. Od 2009 roku pracuje w Fundacji Archeologia Fotografii gdzie zajmuje się m.in. prowadzeniem działu wydawniczego, projektowaniem publikacji, pracą archiwalną, kuratorską i edukacyjną. Autorka m.in. takich publikacji FAF jak: Tadeusz Sumiński, "Industrial" (2014) i książki "Emulsja" (2015) poświęconej materialności fotografii. Pracowała m.in. przy odtworzeniu projektu książki Zofii Rydet „Mały człowiek”.

Jak robimy książki w fundacji Archeologia Fotografii: inspiracje, założenia, realizacje.

Pokazywanie fotografii archiwalnej poprzez książki było zawsze jednym z najważniejszych założeń FAF. Od początku jasne było, że publikowanie zdjęć Dłubaka, Chomętowskiej czy Zamecznika wymaga podejmowania wielu zasadniczych decyzji, dotyczących m. in. edycji zdjęć z archiwum, określającej postrzeganie opracowywanych przez FAF zbiorów, granic cyfrowego opracowania skanów czy metod druku fotografii. Ekspozycja pokazuje nie tylko wydane przez FAF na przestrzeni ośmiu lat książki i katalogi wystaw fotograficznych ale też to, co nas inspiruje na różnych poziomach - od projektów graficznych do idealnego prowadzenia narracji obrazami. Podczas spotkania opowiemy o naszych doświadczeniach - sukcesach i porażkach oraz o problemach dotyczących realizacji publikacji - od tworzenia i realizacji budżetu, przez jakość druku i kwestie dystrybucji.

Kamil Bałuk

(ur. 1988) - absolwent MISH UW, socjologii, filologii niderlandzkiej, dziennikarstwa oraz Polskiej Szkoły Reportażu. Jako doktorant m.in. porównywał percepcję reportażu multimedialnych i prasowych. Aktywny reporter, publikował m.in. w "Dużym Formacie", NaTemat.pl oraz w zbiorach książkowych "Grzech jest kobietą" i "Tutaj drzwi trzeba otwierać powoli". Laureat Stypendium im. R. Kapuścińskiego. Za reportaże

prasowe czterokrotnie nominowany do Stypendium Newsweeka im. T. Torańskiej. W 2017 roku ukaże się jego debiutancka książka reporterska o 200 dzieciach pewnego holenderskiego dawcy nasienia.

Reportaż multimedialny - nowy gatunek w dziennikarstwie?

Choć połączenie tekstu i multimedii to zabieg znany od końca lat 90., od kilku lat obserwujemy coraz częściej próby tworzenia reportaży, które nie tylko łączą w sobie tekst, video i foto, ale i proponują nam nową narrację, niezależną od linearności tekstu. Dotychczasowy czytelnik staje się użytkownikiem. Czy to dobrze? Na to pytanie słuchacze nie poznają odpowiedzi. Przyjrzymy się za to reportażom multimedialnym z całego świata oraz z Polski, podyskutujemy o tym, jak je tworzyć i jak je odbieramy. Zaprezentuję również minireportaż multimedialny stworzony wspólnie z Filipem Springerem i Michałem Szotą oraz rezultaty ankiety, dzięki której porównywałem odbiór przez miłośników reportażu identycznych treści podanych w formie reportażu tekstowego ze zdjęciami i w formie reportażu multimedialnego.

Gintaras Česonis

kurator odpowiedzialny za Kaunas Photography Gallery, jej dom wydawniczy i program rezydencji artystycznych, adiunkt na Wilneńskiej Akademii Sztuk Pięknych, prezes Litewskiego Związku Fotografów.

Gintaras Česonis ukończył studia historii sztuki na Vytautas Magnus University, studiował fotografię w Kownie oraz na Ecole Nationale de la Photographie w Arles. W 2009 roku rozpoczął prace jako prezes Litewskiego Związku Fotografów, gdzie odpowiadał za przekształcenie Kaunas Photo Gallery w istotne na arenie międzynarodowej wielofunkcyjne centrum fotografii koordynujące działania ekspozycyjne, wydawnicze i rezydencje artystyczne. Jako kurator kowneńskiej Galerii, Gintaras Česonis realizował wystawy indywidualne i zbiorowe, koordynował wydanie 10 albumów fotograficznych litewskich i zagranicznych artystów, od 2009 roku uczestniczył w licznych przeglądach portfolio. Od 2016 roku jako szef Litewskiego Związku Fotografów koordynuje działalność centrów ekspozycyjnych zajmujących się fotografią w całym kraju.

Kaunas Photography Gallery

galeria powstała w 1979 roku z inicjatywy Litewskiego Związku Fotografów, od 1969 do 1990 roku wpływowej organizacji twórczej na arenie Związku Radzieckiego. W 2010 roku galeria poddana została gruntownej modernizacji. Rozszerzone spektrum działań galerii objęło organizację wystaw, rezydencji artystycznych i publikacji eksplorujących granice fotografii - od tradycyjnych pojęć medium po konceptualne działania artystyczne. Galeria zyskała z czasem status istotnej w regionie instytucji promującej fotografię i sztukę współczesną.

Kontynuując bogate litewskie tradycje wydawnicze, Galeria celuje nie tyle w prostą reprezentację fotografów, co prowadzi badania dotyczące litewskiej fotografii poprzez indywidualne strategie percepcji. Dzięki skutecznej działalności wydawniczej Galerii, litewska fotografia zyskuje uznanie szersze niż kiedykolwiek wcześniej. Staje się rozpoznawalna na arenie międzynarodowej, uczestniczy w najistotniejszych międzynarodowych pokazach wydawniczych. www.kaunasgallery.lt

Marcin Grabowiecki

Fotograf, dziennikarz, wykładowca, miłośnik archiwów i książek fotograficznych. Absolwent Instytutu Twórczej Fotografii, Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Czechy (2014), stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa

Narodowego (2010), zwycięzca konkursu na projekt książki fotograficznej organizowanego przez Czytelnię Sztuki (2012). Współautor książki „Private Property” (2012), autor książki „Babie lato” (2013). Założyciel bloga poświęconego współczesnym książkom fotograficznym innocentcuriosity.com.

W zwierciadle archiwum

Żyjemy w czasach nadmiaru obrazów. Powoduje to, że wielu artystów sięga w swojej praktyce twórczej po fotografie i materiały archiwalne. Czy to tylko przejściowa moda czy nurt, który ma nam do powiedzenia coś ważnego o świecie? Jak w przypadku publikacji opartych na archiwach wygląda kwestia autorstwa? Czy zapomniane i niepotrzebne zdjęcia mogą być cennym źródłem wiedzy na temat naszego społeczeństwa i natury fotografii? To pytania, które postawiłem sobie wybierając książki do mojej prezentacji. Przede wszystkim interesowało mnie jednak, czy książki fotograficzne oparte na archiwach są zwierciadłem, w którym możemy się przeglądać szukając swojego odbicia.

ITF (Instytut Twórczej Fotografii) w Opawie

Jindřich Štreit - urodzony w 1948 roku w Vsetinie, jeden z najważniejszych czeskich fotografów dokumentalistów. Znany jest z wieloletniej, bardzo osobistej i szczerej dokumentacji codziennego życia na czeskiej prowincji lat '70 i '80 - swojego najbliższego otoczenia. W 1982 roku represjonowany za publikację pełnych naturalnego absurdu scen z codzienności Sovinca i okolic, uznanych za zniewagę czeskiego narodu. Po Aksamitnej Rewolucji mógł wrócić do oficjalnego obiegu, obecnie jest pedagogiem, profesorem ITF w Opawie.

Jiří Siostrzonek - urodzony w 1954 roku w Opawie, fotograf, doktor socjologii, zastępca kierownika ITF w Opawie. Koordynator działań społecznych i zbiorowych inicjatyw dokumentalnych takich jak; *Zlin i jego ludzie*, *Ludzie z Hlučinska w latach '90 dwudziestego stulecia*.

Makiety książek

Studenci Instytutu Twórczej Fotografii w Opawie, jednej z ważniejszych szkół fotograficznych w Europie, realizują w toku studiów dwie makiety publikacji fotograficznych; na drugim roku studiów licencjackich, pod kierunkiem prof. Jindřicha Štreita, ich zadaniem jest złożenie dokumentalnej książki wieńczącej wielomiesięczną pracę nad tematem, wymagającym zaangażowania i uzyskania dostępu do społeczności, o której życiu starają się opowiedzieć. Makiety książek jakie powstają w ramach tych zajęć są czasem pierwszymi próbami ułożenia dokumentalnej fotograficznej narracji w książkowej formie, ale zdarza się też, że są to pełnowartościowe projekty publikacji autorstwa uznanych artystów, trafiające na rynek wydawniczy. W każdym razie, są to unikatowe, istniejące nierzadko w jednym egzemplarzu, makiety publikacji celujących w opowiedzenie historii humanistycznych, uczciwie traktujących bohaterów reportaży i poddające analizie relacje między dokumentalistą a bohaterami książki, budowane w czasie realizacji zdjęć. Istotną rolę w przygotowaniu graficznym tych książek, prowadząc konsultacje studenckich propozycji, odgrywa Otakar Karlas, grafik, pedagog ITF w Opawie.

Na studiach magisterskich w pracowni Rafała Milacha studenci mierzą się z procesem przygotowania autorskiej publikacji, w której każda z decyzji edytorskich ma swoją wagę i konsekwencje. Analizując poszczególne etapy projektowania książki problematyzowane są kwestie tego jak fotografie wybierać, edytować i układać z nich spójne narracje, jakich układów zdjęć użyć, aż po edycję tekstów, wybór papieru i rodzaju szycia. Każdy z tych elementów projektowych odgrywa w autorskiej publikacji równie istotną rolę i jasne jest, że jeśli jeden z nich kuleje, odbija się to na całej książce. Makiety publikacji powstałe na zajęciach Rafała Milacha są więc efektem całościowego podejścia do książki jako nośnika artystycznej wypowiedzi, angażującej zwykle zespół ludzi odpowiedzialnych za fotografie, grafikę i teksty.

Wyboru makiet książek dokonali Jindřich Štreit i Jiří Siostrzonek, którzy opowiedzą o zaprezentowanym zestawie, o książce fotograficznej jako dziele i jednocześnie elemencie edukacji fotograficznej, jak rozumiana jest ona w Opawskiej szkole.

Joanna Kinowska

Z wykształcenia historyk sztuki. Pracuje w Służewskim Domu Kultury. Wykładowca Akademii Fotografii (historia fotografii). Niezależna kuratorka wystaw fotograficznych, fotoedytorka książek. Prowadzi autorskiego bloga na temat kultury fotograficznej miejscefotografii.blogspot.com Współorganizatorka konkursu "Fotograficzna Publikacja Roku".

Fotograficzna Publikacja Roku - kto i dlaczego wygrywa konkurs?

Przedstawię finalistów konkursu Fotograficzna Publikacja Roku 2016. Opowiem sobie dlaczego te książki znalazły się na szortliście konkursu spośród 60 nadesłanych. Porozmawiamy o decyzji jurorów - dlaczego oprócz nagrody głównej przyznano aż 4 wyróżnienia.

Dawid Misiorny

Absolwent Wydziału Kulturoznawstwa UAM w Poznaniu oraz Intermediów na Wydziale Komunikacji Multimedialnej UAP. Obecnie student Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich na Wydziale KM UAP oraz wykładowca Akademii Fotografii w Warszawie. Jego prace pokazywane były na wielu wystawach indywidualnych, [m.in.](http://m.in): Galeria Piekary, galeria Zpaf w Krakowie; oraz zbiorowych, [m.in.](http://m.in): Miesiąc Fotografii w Krakowie, Biennale Fotografii w Poznaniu, Galeria Bunkier Sztuki w Krakowie. Swoje prace i teksty publikował między innymi w: Kwartalnik Fotografia, magazyn Punkt, magazyn Szum, PIG, Holy Ghost, Romka magazine, Artforum. W roku 2012 został laureatem Miesiąca Fotografii. W 2013 pełnił funkcję jurora podczas Warsaw Photo Days. W latach 2012-2013 współpracował z Self Publish, Be Happy w Londynie, w roku 2014 założył magazyn poświęcony współczesnej fotografii Magenta.

Zaplecze dokumentu

W swojej prezentacji skupię się na przedstawieniu wybranych publikacji ocierających się o tzw. Zaplecza dokumentu, w którym process tworzenia finalnego dzieła jest / lub i może być nie mniej istotny niż końcowe założenie. Interesują mnie artyści, którzy niczym aktorzy teatru Brechta odkrywają kurtyne dla publiczności. Spróbuję zmierzyć się z pytaniami czym jest dzisiejszy dokument? Czy jest różnica między albumem a książką?

Maga Sokalska

Fotografka, kuratorka. Absolwentka Instytutu Tvůrčí Fotografie w Opawie (Czechy), gdzie obecnie kontynuuje studia doktoranckie. Współpracowała z Czytelnią Sztuki od czasu jej powstania w 2010 r. Była pomysłodawczynią i koordynatorką Konkursu na Projekt Książki Fotograficznej organizowanego przez Czytelnię Sztuki / Muzeum w Gliwicach. Od 2013 r. współkuratoruje wystawy projektu aukcyjnego Fotografia Kolekcjonerska. W 2011 r. była uczestniczką warsztatów dot. książki fotograficznej prowadzonych przez Alec'a Soth'a (Cesuralab, Włochy).

Kody, znaki i symbole

Tradycyjne baśnie, bajki i legendy opowiadały historie o ludzkich marzeniach, pragnieniach, strachach i radościach - symboliką. Współczesne sposoby narracji, również te w książkach fotograficznych, proponują ogromny wachlarz rozwiązań. Między wieloma innymi posługują się właśnie symbolem. Opowiadają historie o ludziach ani razu nie przedstawiając ich wizerunku, opowiadają o państwach nie ukazując nawet fragmentu ich krajobrazu. Jak więc rozpoznajemy elementy opowieści? Dlaczego potrafimy dobrze odczytać opowiadane historie?

Karol Szymkowiak

Rocznik 1983. Urodzony we Wrześni. Fotograf, animator kultury, kurator. Członek ZPAF oraz grupy FOTSPOT. Kurator Kolekcji Wrzesińskiej. Autor bloga "ślady przejścia". Interesuje się głównie Nowym Dokumentem i Nową Topografią. Fascynuje go między innymi poszukiwanie surrealizmu w realistycznych zapisach rzeczywistości tworzonych przy pomocy medium fotografii.

Atlasy miast.

Miasto i jego mieszkańcy jako temat fotografii i książek fotograficznych. Na przykładzie książek z cyklu Kolekcja Wrzesińska oraz innych wydawnictw, zaprezentowane zostaną różnorodne podejścia do tematu fotografii dokumentalnej jako ilustracji konkretnego miasta i żyjącej w nim społeczności.

Honza Zamojski

(ur. 1981) Artysta; redaktor, wydawca i projektant książek. Założyciel wydawnictwa Morava (2010-2012, www.moravabooks.com) oraz wydawnictwa MUNDIN (2013-2014, www.mundin.org). Uczestnik wielu wystaw i autor cyklu wykładów "Jak to jest zrobione" (m.in Centre Pompidou, MoMA Library NY, TypoTalks Berlin). Za publikację "Jak jsem potkal dábla" otrzymał w 2011 brązowy medal w konkursie „Najpiękniejsza Książka Świata 2010”. W tym samym roku został także laureatem Plebiscytu RDK organizowanego przez Program III Polskiego Radia, otrzymując tytuł Kulturyisty Roku.

Jak to jest zrobione vol. 16 czyli książki do oglądania

W krótkiej prezentacji pokażę kilka książek do oglądania - co nie znaczy, że pozbawionych tekstu. Wręcz przeciwnie, w niektórych książkach będzie tylko tekst, ale jego treść pozostanie dla oglądającego drugorzędna. Użyłem słowa "oglądający" z premedytacją, bo właśnie relacja pomiędzy patrzącym (nie czytelnikiem!) i obiektem oglądu będzie pretekstem do pokazania kilku papierowych produkcji - autorskich, ryzykownych i nieoczywistych.